

DECIZIE

25 septembrie 2013

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul – Svetlana Filincova

Judecătorii –

Iurie Bejenaru, Galina Stratulat

examinând recursul declarat de către Societatea pe Acțiuni “CET - Nord” în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Societății cu Răspundere Limitată “Bălți – Gaz” împotriva Societății pe Acțiuni „Cet – Nord” cu privire la încasarea datoriei pentru furnizarea gazelor, încasarea clauzei penale și a cheltuielilor de judecată, împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 23 mai 2013, prin care nu s-a dat curs cererii de apel declarate de către Societatea pe Acțiuni “CET - Nord”

c o n s t a t ă

La 14 iunie 2013 SRL “Bălți – Gaz” a depus cerere de chemare în judecată împotriva SA „Cet – Nord” cu privire la încasarea datoriei pentru furnizarea gazelor, încasarea clauzei penale și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantul a invocat că, în baza contractului de livrare a gazului natural pentru perioada sezonului de încălzire 2010 – 2011, în adresa SRL „Cet-Nord”, a livrat gaze naturale în valoare totală de 18 162 491,99 lei.

SA „Cet-Nord”, însă nu și-a onorat obligațiile de plată pentru gazul procurat, acumulând datorii. Necătfind la faptul că SA „Cet-Nord” a fost somat în repetate rînduri despre achitarea datoriei, totuși pînă la data depunerii acțiunii în instanță datoria așa și n-a fost stinsă.

Solicită reclamantul SRL „Bălți-Gaz”, încasarea din contul SA „Cet-Nord” în beneficiul său a datoriei în sumă de 18 162 491,99 lei, a clauzei penale în valoare de 461 498,16 lei și a cheltuielilor de judecată legate de plata taxei de stat la depunerea acțiunii în sumă de 50 000,00 lei.

Prin cererea depusă la 31 mai 2012 SRL „Bălți-Gaz” și-a majorat cuantumul pretențiilor sale, solicitînd încasarea din contul SA „Cet-Nord” a datoriei la plata gazului natural procurat pentru sezonul de încălzire 2011 - 2012, în sumă de 51 318 413,07 lei; la fel, a insistat și asupra recuperării din contul pîrîtului a aceleași clauze penale de 461 498,16 lei, precum și a cheltuielilor de judecată, legate de plata taxei de stat la depunerea acestei acțiunii, în sumă de 50 000,00 lei.

La 27 iunie 2012 SRL „Bălți-Gaz” s-a adresat în instanța de judecată cu o cerere de chemare în judecată împotriva SA „Cet-Nord” privind încasarea clauzei penale.

În motivarea acțiunii reclamantul SRL „Bălți-Gaz” a indicat că, în baza contractului de livrare a gazului natural pentru perioada sezonului de încălzire 2011 - 2012, a livrat în adresa SRL „Cet-Nord” gaze naturale. La situația din 01 aprilie 2012 pîrîtul a format față de reclamant o datorie la plata gazelor naturale consumate, fapt dovedit prin actul de verificare a decontărilor reciproce, la situația din 01 aprilie 2012. Prin cererea depusă la 27 iunie 2012, SRL „Bălți-Gaz” a solicitat încasarea din contul SA „Cet-Nord” în beneficiul său a penalității pentru reținerea plăților la gazele naturale consumate în sezonul de încălzire 2011 - 2012, în valoare de 1 402 266,42 lei și a cheltuielilor de judecată legate de plata taxei de stat la depunerea acțiunii.

Prin încheierea Judecătoriei Bălți din 23 ianuarie 2013 cauzele au fost conexe într-o singură procedură.

Prin hotărîrea judecătoriei Bălți din 29 ianuarie 2013 acțiunea a fost admisă parțial, s-a încasat de la SA „Cet – Nord” în beneficiul SRL „Bălți – Gaz” suma de 931 882 lei 29 bani - cu titlu de penalitate pentru admiterea datoriilor la furnizarea gazelor pentru sezoanele de încălzire : 2010 - 2011 și 2011 -2012. S-a încasat de la SA „Cet – Nord” în beneficiul SRL „Bălți – Gaz” suma de 100 000 lei, 00 bani - cu titlu de cheltuieli de judecată. În partea încasării de la SA „Cet – Nord” a datoriilor la furnizarea gazelor pentru sezoanele de încălzire : 2010 - 2011 și 2011 - 2012 în sumă de 18 162 491,99 lei și respectiv, 51318 413,07 lei - acțiunea SRL „Bălți –Gaz” a fost respinsă.

La 28 februarie 2013 SA „Cet-Nord” a depus cerere de apel împotriva hotărîrii primei instanțe, solicitînd admiterea acestuia cu casarea hotărîrii primei instanțe în partea încasării penalității în sumă de 931882,29 lei și emiterea unei noi hotărîri prin care suma încasată a penalității să fie diminuată în dependență de consumul populației.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 23 mai 2013 a fost refuzat SA „Cet-Nord” în admiterea cererii privind amînarea achitării taxei de stat pentru depunerea cererii de apel pînă la examinarea în fond a apelului. Nu s-a dat curs cererii de apel declarate de către SA”Cet-Nord”. S-a acordat SA „Cet-Nord” termen de 20 zile, din momentul primirii copiei de pe încheiere, pentru achitarea taxei de stat în mărime de 36 730 lei 50 bani. S-a explicat SA „Cet-Nord”, că dacă nu va lichida neajunsurile menționate și nu va achita taxa de stat, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu toate documentele anexate va fi restituită.

La 02 iulie 2013 SA „Cet-Nord” a declarat recurs împotriva încheierii instanței de apel, cerînd admiterea recursului, casarea acesteia cu amînarea achitării taxei de stat pînă la examinarea apelului în fond, cu restituirea cauzei la rejudecare în instanța de apel.

Recurentul în motivarea recursului a invocat dezacordul cu încheierea instanței de apel, deoarece ultima la emiterea încheierii a încălcat și aplicat eronat normele de drept procedural, iar concluziile instanței de apel sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis, cu casarea încheierii din 23 mai 2013 și emiterea unei noi hotărîri sub formă de încheiere prin care cererea privind amînarea achitării taxei de stat pentru depunerea cererii de apel pînă la examinarea în fond a apelului se admite, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. c) CPC, instanța de recurs după ce judecă recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, soluționând prin decizie problema în fond.

Conform art. 3 alin. (1) lit. j) al Legii taxei de stat nr.1216 din 03 decembrie 1992, tarifele taxei de stat se stabilesc pentru cererile de apel împotriva hotărârilor instanțelor judecătorești - 75 % din taxa ce urmează a fi plătită la depunerea cererii de chemare în judecată, iar în cazul litigiilor cu caracter patrimonial – 75 % din taxa calculată din suma contestată.

Actele cauzei denotă că, prin hotărârea Judecătoriei Bălți din 29 ianuarie 2013, s-a dispus încasarea de la SA „Cet – Nord” în beneficiul SRL „Bălți –Gaz” sumei de 931 882 lei 29 bani - cu titlu de penalitate pentru admiterea datoriilor la furnizarea gazelor pentru sezoanele de încălzire : 2010 - 2011 și 2011 -2012; de la SA „Cet – Nord” în beneficiul SRL „Bălți – Gaz” suma de 100 000 lei, 00 bani - cu titlu de cheltuieli de judecată.

La declararea apelului SA „Cet-Nord” urma să achite taxa de stat în mărime de 36 730, 50 lei, însă ultima a solicitat amânarea achitării taxei de stat pentru depunerea cererii de apel pînă la examinarea în fond a apelului din motiv că se află într-o situație financiară precară.

În conformitate cu art.85 alin. (4) CPC în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, persoana fizică sau juridică poate fi scutită de judecător (de instanța judecătorească) de plata taxei de stat sau de plata unei părți a ei.

Conform art. 4 alin.(1) din Legea taxei de stat nr. 1216 din 03 decembrie 1992, în cazurile prevăzute de lege, la cerere, judecătorul sau instanța judecătorească, în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, este în drept să elibereze, complet sau parțial, de plata taxei de stat persoanele fizice și juridice, precum și să eșaloneze sau să amîne achitarea taxei de stat.

După cum reiese din înscrisurile anexate la dosar, SA „Cet-Nord” este în imposibilitate de a achita taxa de stat în mărime de 36 730, 50 lei la depunerea cererii de apel.

În circumstanțele enunțate și în contextul normelor de drept citate, instanța de recurs consideră posibil de a amîna achitarea taxei de stat pentru depunerea cererii de apel pînă la examinarea în fond a apelului.

Or, potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului (cazul Kreuz contra Poloniei, nr. 28249/95, cazul Golder și Z contra Marii Britanii, cazul Malahov contra Moldovei, nr. 32268/02), dreptul la un tribunal nu este absolut. Aceasta prin natura sa poate fi supus limitărilor, deoarece dreptul de acces la justiție, prin sine, cere reglementare din partea statului.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat că în unele cazuri pot fi stabilite diferite limitări, inclusiv financiare, dreptului de acces al persoanei la o „instanță judecătorească” sau „tribunal” (cazul Malahov contra Moldovei, § 27).

Astfel, din considerentele menționate și avînd în vedere faptul că sunt întrunite condițiile prevăzute de art. 86 alin. (1) CPC pentru amînarea plății taxei de stat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa încheierea Curții de Apel Bălți din 23 mai 2013 și de a emite o nouă hotărîre sub formă de încheiere prin care a amîna plata taxei de stat la depunerea apelului de către SA „Cet-Nord”.

În conformitate cu art. 427 lit. c), art. 428 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e

Se admite recursul declarat de către Societatea pe Acțiuni “CET - Nord”.

Se casează încheierea Curții de Apel Bălți din 23 mai 2013, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Societății cu Răspundere Limitată “Bălți – Gaz” împotriva Societății pe Acțiuni „Cet – Nord” cu privire la încasarea datoriei pentru furnizarea gazelor, încasarea clauzei penale și a cheltuielilor de judecată și se emite o nouă hotărâre sub formă de încheiere prin care:

Se amână plata taxei de stat la depunerea cererii de apel de către Societatea pe Acțiuni “CET - Nord”.

Pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Societății cu Răspundere Limitată “Bălți – Gaz” împotriva Societății pe Acțiuni „Cet – Nord” cu privire la încasarea datoriei pentru furnizarea gazelor, încasarea clauzei penale și a cheltuielilor de judecată, se remite la rejudecare în Curtea de Apel Bălți pentru judecarea apelului.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Galina Stratulat